

4. VALMISTELUVAIHEESSA SAATU PALAUTE

4. VALMISTELUVAIHEESSA SAATU PALAUTE

Osayleiskaavan muutoksen valmisteluvaiheen aineisto ja kaavaluonnos oli MRA 30 §:n mukaisesti nähtävillä 9.1.–7.2.2020 välisen ajan. Aineistoon ja kaavaluonnokseen voi tutustua myös kaavaillassa Lohjan pääkirjaston Järnefelt-salissa 28.1.2020. Osayleiskaavamuutoksen luonnoksesta saatiin 15 lausuntoa ja 5 mielipidettä.

	Tiivistelmä lausunnosta	Ehdotus vastineeksi
Lounea 17.1.2020	Lounealla ei ole verkkoa näillä alueilla eikä tällä hetkellä ole suunnitelmissa rakentaakaan. Joten Lounealla ei ole huomautettavaa kaavojen Y7 ja Y8 osayleiskaavan muutoksista.	Merkittään tiedoksi.
Kiinteistö- ja kartastopalvelut 22.1.2020	Ei huomautettavaa.	Merkittään tiedoksi.
Caruna Oy 29.1.2020	Kaava-alueella ei sijaitse Caruna Oy:n suurjännitteistä jakeluverkkoa. Kaava-alueella sijaitsee 20 kV jakeluverkkoa, joka on tällä hetkellä toteutettu osin maakaapeleilla ja osin ilmajojoilla. Pääasiallinen uuden 20 kV jakeluverkon rakentamistapa on maakaapelointi. Jakeluverkon osalta sähköjohtojen ja jakelumuuntamoiden sijoituksia käsitellään tarkemmin asemakaavatasolla. Caruna Oy:llä ei ole muuta huomautettavaa.	Merkittään tiedoksi.
Museovirasto 29.1.2020	Museovirasto on aiemmin hoitanut Lohjan alueella arkeologisen kulttuuriperinnön viranomaislausunnot kaava-asioissa. Alueellisen vastuumuseouudistuksen myötä Länsi-Uudenmaan museo hoitaa Länsi-Uudenmaan viranomaistyötä myös arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.	Merkittään tiedoksi.
Lohjan seudun ympäristöyhdistys 6.2.2020	Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan kaavan aloitus- ja valmisteluvaihe järjestetään yhtä aikaa. Tämä on vastoin yleistä kaavaprosessikäytäntöä ja heikentää asianosaisten tahojen vaikutusmahdollisuuksia kaavan lopputulokseen. Lisäksi aineistossa ei ole ollut esillä kaikkien nähtävillä jo olemassa olevia selvityksiä, mm. Tunnin junaan liittyvät luontoselvitykset ko. kaavamuutoksien alueelta. Näin ei ole voitu ottaa tässä vaiheessa yksityiskohtaisesti kantaa kaavakarttaan ja sen kaavamerkintöihin, mikä on hyvin oleellinen puute palautteen antamisen kannalta. Ympäristöyhdistys vaatii, että valmisteluvaiheesta järjestetään uusi erillinen kuuleminen, kun kaikki selvitykset vaadittuine lisäselvityksineen (katso alla) on tehty ja ne ovat kaikkien tahojen saatavilla sekä, kun niistä on laadittu uusi tarkennettu kaavakartta ja sen määräykset ovat valmiina. Voimassa olevan osayleiskaavaan liittyvät luontoselvitykset ovat vuodelta 2003 ja ne ovat päivitettävä vähintään niiltä osin kuin kaavamuutosrajaus on nyt nähtävillä. Ympäristöyhdistys edellyttää, että luontoselvitysten päivityksissä tulee käyttää seuraavien uusien teosten mukaisia luokituksia ja lajistotietoa: Suomen uhanalaiset luontotyypit 2018 (Osat 1 ja 2) ja Suomen lajien uhanalaisuus 2019. Mikäli niitä ei ole käytetty tulee maastotöitä päivittää puuttuvien tietojen osalta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on mainittu, että työssä hyödynnetään Espoo–Lohja–Salon oikorata, lajisto- ja luontokohteiden erillisselvityksiä 2019. Ympäristöyhdistys painottaa, että kunnan osayleiskaavoissa tulee ottaa huomioon myös paikallisesti arvokkaat luontokohteet. Nähtävillä olevista asiakirjoista ei käy selville kattavasti ko. selvitykset koko nyt nähtävillä olevan kaavarajauksen alueen ja onko niissä selvitetty myös paikalliset luontoarvot. Puuttuvilta kohdilta selvityksiä on päivitettävä myös maastokäynnin.	Kysymyksessä on olemassa olevan oikeusvaikutteisen osayleiskaavan muutos siltä osin kuin kaava-alueella koskee samanaikaisesti vireillä oleva Espoo-Salo –oikoradan yleissuunnitelma ja ympäristövaikutukset. Oikoradasta on lisäksi vireillä erillinen ympäristövaikutusten arviointi. Ennen valmisteluvaiheen kuulemista, jonka yhteydessä kuulutettiin virallisesti kaavan vireille tulosta, osallisilla oli ollut mahdollisuus saada tietoa kaavoituksen aloittamisesta ja siihen vaikuttavista seikoista mm. kaikille avoimessa kaavaillassa 26.2.2019, josta ilmoitettiin Länsi-Uusimaa – lehdessä. Luontokohteet on valmisteluvaiheessa esitetty kaavaselvityksessä kartoilla. Osallisilla on lisäksi ollut mahdollisuus tutustua oikoradan suunnitteluun ja ympäristövaikutusten arviointiin liittyvään materiaaliin sekä osallistua prosessin vuorovaikutustilaisuuksiin. Luontoselvityksiä on täydennetty ehdotusvaiheessa. Kaavaselvitykseen lisätään luettelo kohteista ja suojeluperusteista.

4. VALMISTELUVAIHEESSA SAATU PALAUTE

	Luontokohteiden arvottamisessa tulee myös ottaa huomioon uusien tutkimusten tulokset mm. se, että luonnon monimuotoisuus on vähenemässä ja yhä enemmän on uusia uhanalaisia luontotyyppisiä ja uusia uhanalaisia lajeja ja niiden luokitus eri arvotasoisiin on muuttunut. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että vanhojen luontoselvitysten kohteiden arvottaminen tulee tehdä uudestaan nykytietämyksen mukaisesti. Yhä useamman kohteen tai lajin luokitus on muuttunut astetta ylöspäin eli tavanomainen luontokohde on muuttunut paikallisesti arvokkaaksi kohteeksi, ja paikallisesti arvokas kohde on muuttunut maakunnallisesti arvokkaaksi ja maakunnallisesti arvokas kohde valtakunnallisesti arvokkaaksi. Samaa on tapahtunut myös uhanalaisten lajien luokituksen kohdalla. Kaavatyössä tulee selvittää nämä muutokset, koskien vanhoja luontotietoja ja päivittää arvottaminen. Tämä saattaa vaatia myös maastoselvityksiä, etenkin uhanlaisten jäkälien, sammalten ja sienten osalta. Myös linnustossa on tapahtunut paljon arvottamismuutoksia. Kaavaprosessin aikataulu vaikuttaa varsin epärealistiselta, mikäli kaikki luontoselvitykset ja niiden arvottamiset tehdään nykytietämysten ja tutkimusten pohjalta, jotka todennäköisesti tulevat vaatimaan myös uusia maastokäyntejä. Ympäristöyhdistys haluaa antaa täsmennetyn palautteen, kun kaavaan liittyvät selvitykset on tehty ja päivitetty.	Ympäristöyhdistykselle varataan lausunnonantomahdollisuus ehdotusvaiheessa.
Länsi-Uudenmaan museo 19.2.2020	Museo ottaa asiaan kantaa arkeologisen kulttuuriperinnön sekä rakennetun kulttuuriympäristön, maiseman ja rakennussuojelun näkökulmista. Rakennettua kulttuuriympäristöä koskien alueelta on laadittu osayleiskaavaa varten "Sammatti ja Nummi-Pusulan sekä Nummen kirkonkylän kulttuuriympäristöjen inventointi" (Henrik Wager, 2003), jonka perusteella voimassa olevassa osayleiskaavassa on osoitettu suojeltavia rakennuksia (sr), alueita (/s). Oikoradan suunnitteluun liittyvät "Espoo-Salo oikoradan linjausvaihtoehdot, Rakennus- ja maisemahistoriallinen selvitys, Vihti - Lohja - Karjalohja - Nummi-Pusula" (Arkkitehtitoimisto Kristina Karlsson / Kati Salonen ja Mona Schalin Arkkitehdit Oy, 2010) ja sitä seurannut "Espoo-Salo-oikorata, ympäristövaikutusten arviointi" (Liikennevirasto, 2010), joissa tarkastellaan uuden ratalinjauksen vaikutuksia rakennettuun kulttuuriympäristöön. Lisäksi 2012 on valmistunut Uudenmaan kulttuuriympäristöjä koskeva selvitys (Uudenmaan liitto 2012). Mainitut selvitykset on tuotu esiin valmisteluaineistossa. Suunnittelualueelle ei sijoitu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittäviä kulttuuriympäristöjä, mutta siellä on paikallisesti arvokkaita miljöitä ja rakennuksia. Kaavaluonnoksessa rakennetun kulttuuriympäristön arvot on huomioitu aiemman osayleiskaavan mukaisesti. Tällä kaava-alueella suoraan uuden ratalinjauksen alle ei vaikuttaisi jäävän olevaa rakennuskantaa ja vaikuttaa siltä, että voimassa olevassa osayleiskaavassa (2007) osoitetut rakennettua kulttuuriympäristöä koskevat suojelumerkinnät (sr ja /s) on säilytetty kaavaluonnoksessa. Aineistoon tulee kuitenkin lisätä listaus sr- ja /s-merkinnöillä osoitetuista rakennuksista sekä tieto ja perustelut, mikäli suojelumerkintä jonkin kohteen osalta halutaan poistaa. Tarvittaessa rakennusinventointiaineistoa tulee myös täydentää ja päivittää niin, että puuttuvat tai muuttuneet arvot voidaan todeta. Kristina Karlssonin vuonna 2010 laatiman rakennus- ja maisemahistoriallisen selvityksen tulokset tulee myös huomioida kaavatyössä. Selvityksessä on osoitettu paikallisesti arvokkaita kulttuuriympäristökokonaisuuksia ja ratalinjauksen vaikutusalueella sijaitsevia selvitetävän kulttuuriympäristön rajauksia sekä arvokkaita rakennuksia tai rakennusryhmiä. Selvityksessä mainitaan, että osa kohteista tulee vielä tarkistaa myös maastossa. Arvokkaiksi todetut kohteet ja aluekokonaisuudet tulee merkitä asianmukaisesti kaavakartalle ja huomioida kaavamääräyksissä. Selvityksessä on myös arvioitu ratalinjauksen vaikutuksia maisemaan, ja arviota voi hyödyntää kaavatyössä.	Merkitään tiedoksi. Kaavaselostukseen lisätään listaus suojeltaviksi osoitetuista rakennuksista. Arvokkaat kohteet on osoitettu kaavakartalla, alueet on huomioitu /s -merkinnöillä. Hyödynnetään selvitystä vaikutusten arvioinnissa.

4. VALMISTELUVAIHEESSA SAATU PALAUTE

	Uuden ratalinjan vaikutukset miljööseen ja maisemaan ovat huomattavat. Maisemien ominaispiirteiden ja maastonmuotojen säilyminen, samoin peltoalueiden säilyminen avoimina ja viljelyssä sekä alueen vanhan rakennuskannan ja maatalaelinkeinojen säilyminen on tärkeää myös kulttuuriympäristön ja maiseman näkökulmasta, ja näitä asioita tulisi kaavallakin mahdollisuuksien mukaan tukea. Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta suunnittelualueella on suoritettu 2000-luvulla seuraavat selvitykset, jotka olisi hyvä huomioida kaavan valmisteluaineistossa: • Petro Pesonen 2002. VT 1 moottoritielinjauksen inventointi 2002. Museovirasto. • Timo Jussila 2003. Nummi-Pusulan eteläosien ja Sammatin pohjoisosien osayleiskaava-alueen muinaisjäännösinventointi. Mikroliitti oy. • Vesa Laulumaa, V-P Suhonen & Wesa Perttola 2010. Espoo–Salon oikoradan Lohja–Salon linjauksivaihtoehtojen arkeologinen arkisto- ja karttaselvitys 2010. Museovirasto. • Vesa Laulumaa & Satu Koivisto 2017. Espoo–Salon Ratalinjan arkeologinen inventointi 24.4.–2.6.2017. Museovirasto / Arkeologiset kenttäpalvelut. Museolla ei ole tässä vaiheessa muuta kommentoitavaa esitettyyn asiaan.	Arvokkaat rakennukset on osoitettu kaavakartalla ja maatilojen talouskeskukset on otettu huomioon niin, että maatalaelinkeinojen säilyminen on mahdollista. Arkeologisen kulttuuriperinnön suojelua koskevat selvitykset huomioidaan kaavaselostuksessa.
Väylävirasto 27.2.2020	Osayleiskaavaluonnoksessa on osoitettu Espoo–Salon oikorata ja siihen liittyvät ratkaisut pääosin valmisteilla olevan radan yleissuunnitelman mukaisesti. Väylävirasto esittää kaavaan vielä tarkennuksia seuraavilta osin. Kaavaluonnoksessa on osoitettu meluntorjuntatarve -merkinnällä ne alueet, joihin radan yleissuunnitelmassa on melulaskentojen perusteella arvioitu tarvittavan meluntorjuntaa. Yleissuunnitelman melulaskennoissa esitetyt meluesteen ovat siten suuntaan antavia ja Espoo–Salon oikoradan yhteydessä toteutettavan meluntorjunnan tarve sekä mitoitus tarkentuu vielä radan seuraavissa suunnitteluvaiheissa. Kaavaluonnoksessa osoitettua meluntorjuntatarve -merkintää olisi hyvä selkeyttää suunnittelumääräyksellä, jossa todetaan meluntorjuntaratkaisujen tarkentuvan radan jatkosuunnittelussa. Lisäksi osa meluntorjuntatarve -merkinnöistä sijoittuu keskelle rautatieliikenteen aluetta, jolloin meluntorjuntatarpeen sijoittuminen suhteessa ratalinjaan jää epäselväksi. Osayleiskaavassa on osoitettu melualuemerkinnät 55 dB ja 45 dB, joiden määräyksenä on: <i>"Espoo-Salon oikoradan ja E18-moottoritien laskennallinen yhteismelualueen päiväarvon raja suunniteltujen melusuojaustoimenpiteiden jälkeen"</i>. Kyseiset laskennalliset melualueet perustuvat radan yleissuunnitelman mukaiseen tilanteeseen. Radan jatkosuunnittelussa suunnitelmaratkaisut (esimerkiksi radan suunniteltu korkeusasema) voivat vielä muuttua yleissuunnitelmaan nähden, millä voi olla vaikutusta myös yleissuunnitelmavaiheen laskennallisiin melualueisiin. Väylävirasto esittää, että yleissuunnitelman mukaisia melualueita ei täten merkittäisi hyväksyttävään kaavaan vaan ne esitettäisiin kaavan tausta-aineistossa. Väylävirastolla ei ole muuta huomautettavaa kaavahankkeesta. Maanteiden osalta lausunnon antaa toimivaltainen ELY-keskus.	Täydennetään meluntorjuntatarvetta osoittavaa kaavamerkintää määräyksellä, jonka mukaan meluntorjuntaratkaisut tarkentuvat ratasuunnitteluvaiheessa. Tarkennetaan meluntorjuntatarve -merkintöjen sijoittaminen kaavakartalla. Osayleiskaavan rajausta ja käsiteltävät teemat liittyvät ESA –oikoradan yleissuunnittelun ja vaikutusten huomioon ottamiseen maankäytössä. Koska radasta aiheutuva meluhaitta ja sen ehkäiseminen on merkittävä radan ympäristövaikutus, joka vaikuttaa osayleiskaavan mukaiseen rakentamiseen, sitä ei voi sivuuttaa maankäytön suunnittelussa. Radan yleissuunnitteluvaihe vastaa maankäytön suunnittelussa yleiskaavatasoa. Osayleiskaava ei estä tarkentamasta melusuojausta ratasuunnitteluvaiheessa. Merkitään tiedoksi.
Fingrid Oyj 28.2.2020	Osayleiskaava-alueelle ei sijoitu Fingrid Oyj:n voimajohtoja eikä muita toimintoja. Yhtiöllä ei ole tarvetta ottaa kaavojen sisältöön.	Merkitään tiedoksi.
Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos 28.2.2020	Mahdolliset uudet työpaikka- ja liikenneasema-alueet ja mahdollinen autokannan muutos enemmän sähköautovaltaiseksi (mahdolliset liityntäpysäköintialueet) tulee huomioida esimerkiksi alueen sammutusveden riittävydessä sekä sen hallinnassa. Pelastusviranomaisen antaa tarvittaessa tarkemman lausunnon kaavoitusprosessin edetessä.	Merkitään tiedoksi.

4. VALMISTELUVAIHEESSA SAATU PALAUTE

Lohjan lintutieteellinen yhdistys Hakki ry 2.3.2020	Y7 Nummi-Pusulan eteläosien osayleiskaavan ja Y8 Sammatin pohjoisosien osayleiskaavan muutoksista jo tässä vaiheessa laadituissa kaavaselostuksissa (18.12.2019) luetaan lukuisia kielteisiä vaikutuksia Espoo–Salon oikoratahankkeen suunnitelmiin liittyen. Luontoarvoihin kohdistuvat kielteiset vaikutukset ovat osa niistä, mutta ovat luonnollisesti Hakki ry:n erityisen kiinnostuksen kohteena. Uusimman Suomen luonnon eläin- ja kasvilajeista tehdyn kartoituksen eli ns. Punaisen kirjan (2019) mukaan jo joka yhdeksäs laji on uhanalainen. Suuri osa uhanalaisista lajeista elää metsissä. Metsien hakkuut, muut metsien elinympäristöjen viimeaikaiset uudistamis- ja hoitotoimet sekä erityisesti vanhojen metsien, kookkaiden puiden ja lahoppuun väheneminen sekä metsäalueiden pirstoutuminen ovat suurin syy Suomen eliölajien uhanalaisuuteen ja ensisijainen uhanalaisuuden syy 733 metsälajille Suomessa. Kuten Y5 osayleiskaava-alueellakin yhdistys näkee erityisesti luonto- ja virkistysarvoihin liittyviä samoja huolenaiheita Y7 Nummi-Pusulan ja Y8 Sammatin pohjoisosien osayleiskaavan alueilla. Näillä alueilla tehty luontoselvitys on vuodelta 2003 ja siten auttamattomasti vanhentunut, eikä siihen liitetyt aluetarkennukset 2019 ole millään muodolla riittäviä merkittävien luontoarvojen toteutukseksi. Suurin uhka kohdistuu eteläisen Suomen metsiin, jossa vanhoja, monimuotoisia ja yhtenäisiä metsäalueita on yhä vähemmän. Ratahankkeen toteutumisen myötä muutokset ovat peruuttamattomia. Kielteiset luontovaikutukset ulottuvat myös välittömän rakennetun alueen lisäksi mm. häiriten mm. linnuston pesintää. Myös kulttuurimaisemat muuttuvat ja pirstoutuvat ja niissä pesivät lajit, luonnon vesitalous häiriintyy ja riski kuormitusten kasvulle ja myös vesiluonnon monimuotoisuuden heikkenemiselle lisääntyy. Lohja ei ole päätöksellään osayleiskaavan ja ratahankkeen hyväksyessään yksin vaan samoja kielteisiä vaikutuksia on todettu syntyvän muidenkin hankkeessa mukana olevien kuntien alueilla. Jo ratahankkeen suunnittelutyö näyttäisi todennäköisesti tulevan jatkossa maksamaan merkittäviä summia kunnan verorahoja nykyisten taloudellisten kulujen lisäksi. Hakki ry ei puolla Lohjan kaupungin suunnitelmia osayleiskaavojen Y7 eikä Y8 osalta kuten ei myöskään puoltanut osayleiskaavan Y5 osalta. Mikäli kaupungissa päätetään edetä Y7 ja Y8 osayleiskaavasunnitelmassa ratahankkeen osalta, pitää alueilla laatia ehdottomasti uusi ajanmukainen ja asiantunteva luontoselvitys. Erityinen huomio pitää kiinnittää uhanalaisten ja suojeltujen luontotyyppien ja -lajien kartoittamiseen. On hyvä muistaa, että luontoarvoltaan merkittävien alueiden uhraaminen ja massiivinen rakentaminen ilmastopäästöineen ja tunnetut riskitekijät hyväksymällä ei ole parasta vastuullista ympäristöpolitiikkaa eikä vastaa myöskään Lohjan kirjaamia keskeisiä strategioita mm. Hiilineutraali Lohjan (HINKU) tavoitteiden osalta, joihin saavuttamiseen on olemassa muita, todennäköisesti nopeampia ja kestävämpiä keinoja. Kertaalleen hävitettyjä metsä- ja kulttuurialueita ei voi kompensoida. Arvokkaista metsäalueista tai niiden pohjista Etelä-Suomessa on jo nyt pulaa ja arvokasta maisema- sekä kulttuuriympäristöäkin menetetään Espoo–Salon oikoratahankkeeseen liittyvien osayleiskaavamuutosten myötä käytännössä lopullisesti.	Luontoselvityksiä on täydennetty ehdotusvaiheessa. Kaavaselostukseen lisätään luettelo kohteista ja suojeluperusteista. Samanaikaisesti osayleiskaavamuutoksen kanssa on Väyläviraston toimesta vireillä Espoo-Salo –oikoradan yleissuunnitelma ja erillisenä projektina ympäristövaikutusten arviointi. Luontoselvityksiä on täydennetty ehdotusvaiheessa. Raideliikenne on ilmastoystävällinen liikennemuoto ja Lohjan kaupunki pyrkii edistämään joukko liikenteen toimintaedellytyksiä. Oikoradan suunnittelun yhteydessä on selvitetty suojelutarpeet ja hankkeessa on vireillä erillinen ympäristövaikutusten arviointi.
Lohjan vammaisneuvosto 2.3.2020	Lohjan vammais-, sairaus- ja omaisjärjestöt lausuvat, että ao. asema-alueen suunnitteluvaiheessa tulee ottaa huomioon ratkaisuja, jotka palvelevat kaikkia asiakasryhmiä: erityisenä huomiona liikuntavammaiset, muut vammaisryhmät mm. erityisesti näkö- ja kuulovammaiset, vanhukset, lapsiperheet ja aikuiset. Lisäksi ao. asiakasryhmien osallistaminen ja vaikutusten arviointi koskisi kaikkia asiakasryhmiä jo suunnittelun aikana.	Lohjan asema sijoittuu E18-moottoritien Lempolan liittymän (liittymä 23) pohjoispuolelle ja se sisältyy Y5 Lohjansolmun asemanseudun ja Lehmijärvi-Pulli maaseutalueiden osayleiskaavaan. Y7 Nummi-Pusulan eteläosien osayleiskaavan muutoksen luonnokseen Tavalan liittymän (liittymä 21) luoteispuolelle valmisteluvaiheessa merkitty teknisluontoinen asemavaraus on poistettu kaavakartalta. Aseman suunnittelu ja toteuttaminen Lohjansolmun alueella edellyttää asemakaavan laatimista, missä vaiheessa laaja osallistuminen on mahdollista.

4. VALMISTELUVAIHEESSA SAATU PALAUTE

Ympäristönsuojelu 2.3.2020	Aineiston perusteella muutoksella on tarkoitus osoittaa vireillä olevan yleissuunnitelman mukainen tarkentunut ratalinjaus sekä huomioida radan aiheuttamat vaikutukset. Vaikka muutokset kohdistuvat pääasiassa ratakäytävään on kaavassa huomioitava myös muualla kaava-alueella tapahtuneet muutokset. Uudenmaan ELY-keskus on tehnyt 20.2.2020 päätöksen kaava-alueelle perustettavasta luonnonsuojelualueesta (UUDELY/1858/2020). Alue on merkittävä kaavaan asiaan kuuluvien merkinnöin, jos se saa lainvoiman kaavaprosessin aikana. Yleisesti Luo- ja SL- merkintöjä on syytä tarkentaa kaavassa kuvaamaan tarkemmin merkinnän sisältöä ja sen vaikutuksia alueen maankäyttöön. Luontoselvityksissä havaitut arvokkaat ja huomionarvoiset kasvillisuuskohteet sekä uhanalaisten kasvilajien havainnot on huomioitava kaavassa. Myös vanhemmat selvitykset on huomioitava kaavamerkinnöin (esim. paikallisesti, maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaat kasvillisuuskohteet). Espoo–Saloo-oikoratahankkeen yleissuunnittelun yhteydessä on laadittu luontoselvitys, lajisto- ja luontokohteiden erillisselvitys ratajaksoilla OT2–OT3 sekä lisäksi hankkeessa on tehty suursimpukkaselvitys, lepakkoselvitys ja saukkoselvitys. Niiden kaava-alueita koskevat havainnot on huomioitava kaavassa. Oikoradan lepakkoselvityksessä Hämjoen alueella havaittiin lepakoita (”luokka 2, tärkeä ruokailualue tai siirtymäreitti”). Havaintopaikka on syytä merkitä kaavaan, jotta lepakot tulevat huomioitua alueen jatkokehityksessä. E18-tien liittymän 20 eteläpuolella kaavassa on TP-alueita ja myös asemakaava. Tämän alueen eteläosassa TP1-alueen alle jää kaavaluonnoksessa liito-oravan elinalue (Haarapaju), jota on seurattu Vt1 rakentamiseen ja sen vaikutusten seurantaan liittyen vuosina 2001-2012. TP1-aluetta on syytä tältä osin rajata uudelleen tai selvittää, onko kyseessä luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettu liito-oravan lisääntymis- ja levähdysalue. Sama alue voidaan tulkita metsälain 10 pykälän mukaiseksi erityisen tärkeäksi elinympäristöksi (pääosiltaan vähintään kymmenen metriä korkeat jyrkänteet ja niiden välittömät alusmetsät). Liittymän lounaispuolella sijaitseva Haapharjun vuorenaluslehto ja lähde on huomioitava kaavassa. Kaavaluonnoksesta puuttuu toistaiseksi osa tunnistetuista lisääntymis- ja levähdysalueista sekä liito-oravan kulkuyhteyksien rajauspäätökset. Ne tulee lisätä tarvittavin kaavamerkinnöin. ESA-radan luontoselvityksen maastotyöt on tehty noin 200 metrin leveydeltä suunnitellun ratalinjauksen molemmin puolin. Niiltä osin kun yleiskaava-alueella on toistaiseksi toteutumattomia rakennuspaikkoja tämän alueen ulkopuolella, on niillä tarpeen tehdä tai päivittää olennaiset luontoselvitykset.	Luontoselvityksiä on täydennetty ehdotusvaiheessa ja suojelumerkintöjä on tarkennettu lausunnossa esitetyn mukaisesti. Suojelualue on lisätty kaavakarttaan. Suojelumerkintöjä ja määräyksiä on lisätty ja täydennetty. Liito-oravan elinalue ja lähde on rajattu työpaikka-alueen ulkopuolelle. Lisääntymis- ja levähdysalueet sekä liito-oravan kulkuyhteyksien rajauspäätökset on täydennetty kaavakartalle. Luontoselvityksiä on täydennetty ehdotusvaiheessa.
Uudenmaan liitto 3.3.2020	Osayleiskaavan alueelle ei ole osoitettu voimassa olevissa maakuntakaavoissa muita aluevarausmerkintöjä kuin aluevarauksiin rinnastettavia rata-, tie- ja johtoviivamerkintöjä. Lisäksi on kehittämisperiaatemarkintöinä osoitettu viheryhteystarpeet. Osayleiskaavan muutoksessa edellä mainitut maakuntakaavan merkinnät on otettu huomioon. Alue on pääosin ns. valkoista aluetta, jolle on osayleiskaavassa osoitettu lisäksi asumisen, maa- ja metsätalous- sekä työpaikka-alueita. Osayleiskaavan muutosluonnoksessa on osoitettu varaus tulevalle Espoo–Saloo-oikoradalle, joka on osa TEN-T -ydinverkkoa. ESA-oikorata toteuttaa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita turvaamalla kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien liikenneyhteyksien jatkuvuutta ja kehittämismahdollisuuksia. Uudenmaan liitto toteaa, että Sammatin pohjoisosien osayleiskaavan muutosluonnoksen tavoitteet ja kaavassa osoitettu maankäyttö ovat voimassa olevien maakuntakaavojen mukaisia. Kaavan jatkotyössä on lisäksi kiinnitettävä seuraaviin asioihin huomiota:	Merkitään tiedoksi. Merkitään tiedoksi.

4. VALMISTELUVAIHEESSA SAATU PALAUTE

	Kaavan jatkotyössä on huomioitava, että alueelle osoitettava työpaikka-alue tulee olla maakuntakaavan valkoisten alueiden kehittämissuosituksen mukaisesti vaikutuksiltaan paikallista. On samalla tarkasteltava työpaikka- ja palvelualueiden sijoittamisen vaikutuksia osayleiskaava-alueita laajemmalla, koko kunnan alueella. Voimassa olevassa maakuntakaavassa ja Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaavan ehdotuksessa Espoo–Saloo-oikoradan linjaus on osoitettu alustavan yleissuunnitelman mukaisesti. Vaikka vireillä olevassa radan yleissuunnitelmassa ratalinjausta tarkennetaan, voidaan katsoa, että maakuntakaavan mittakaavassa alustavan yleissuunnitelman mukainen linjaus mahdollistaa yleissuunnitelman hyväksymisen. Osayleiskaavan muutoksessa tulee myös varmistaa riittävän leveä ratavaraus, joka mahdollistaa ratasuunnittelun aikaiset mahdolliset muutokset. Valmisteluvaiheen kaavaselistuksessa on esitetty vaikutusten arviointia muun muassa ESA-radan alustavan yleissuunnitelman YVA-arvioinnista. Kaavan jatkotyössä on hyvä hyödyntää Väyläviraston vireillä olevan yleissuunnitelmaan varten tehtyjä selvityksiä sekä vireillä olevaa Helsinki–Turku nopean junayhteyden hankekokonaisuuden YVA-arvioinnin ohjelmaa ja mahdollisuuksien mukaan myös tulevaa YVA-suunnitelmaa. Kaavaselistukseen tulee korjata maakuntakaavaa koskevaa osiota siten, että vireillä olevasta ja suunnittelualueutta koskevasta maakuntakaavasta tulee käyttää Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaavan ehdotus -nimeä. Uusimaakaavan 2050 kokonaisuus koostuu kolmesta erillisestä seudun vaihemaakuntakaavasta.	Täydennetään työpaikka-alueiden kaavamääräyksiä lauseella: Alue on vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävä. Alueille on tarkoitus laatia asemakaava. Rata on merkitty ympäristöministeriön yleiskaavamerkintöjä ja –määräyksiä koskevan oppaan 11 mukaisesti viivamerkinnällä päärata. Hyödynnetään YVA-arvioinnin ohjelmaa vaikutusten arvioinnissa. Vireillä olevan maakuntakaavan nimi on korjattu kaavaselistukseen.
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus 10.3.2020	Maakuntakaava Yleiskaavoitusta ohjaa Uudenmaan maakuntakaava, jossa suunnittelualueelle on osoitettu seuraavat merkinnät: seututie, moottoriväylä, eritasoliittymä, päärata, arvokas harjualetai muu geologinen muodostuma, ulkoilureitti, siirtoviemäri sekä viheryhteystarve. Näiltä osin yleiskaavaluonnos noudattelee maakuntakaavaa. ELY-keskus kiinnittää huomiota, että yleiskaavassa on osoitettu asemakaavoituksella toteutettavia työpaikka-alueita maakuntakaavan valkoiselle alueelle. Kaavaratkaisulla tulee varmistaa, että uudet alueet ovat vaikutuksiltaan paikallisia. Liikenne Alueella voimassa olevassa osayleiskaavassa Espoo–Saloo-oikorata on osoitettu kaavamerkinnällä ja -määräyksellä "Ratayhteystarve", Mahdollinen rautatie-yhteysvaraus moottoritiekäytävässä (Helsinki–Turku -rautatietieyhteys, Ratahallintokeskus 2006). Nyt laadittavassa osayleiskaavassa ratalinjaus on osoitettu suunnitteilla olevan Espoo–Saloo-oikoradan yleissuunnitelmaluonnoksen mukaisena. Moottoritien ramppien sekä ratalinjauksen välinen etäisyys on noin 300 metriä, joka voi muuttua radan myöhemmissä suunnitteluvaiheissa. Osayleiskaavaluonnoksessa on osoitettu valtatie 1 eritasoliittymän ympäristöön työpaikka-alueita Espoo–Saloo -oikoradan ratalinjauksen ja moottoritien väliselle alueelle, joka on tarkoitettu toteutettavaksi asemakaavalla. Radan yleissuunnitelmaluonnoksessa on kyseiselle tiejaksolle suunniteltu maantie- ja yksityistiejärjestelyjä liittymäjärjestelyineen korvaamaan radan toteuttamisesta aiheutuvia maantie-, yksityistie- ja kiinteistöyhteysjärjestelyjä. Voimassa olevien moottoriteiden suunnitteluohjeiden mukaisesti kyseiselle tiejaksolle on mahdollista sijoittaa katuliittymiä. Tiejaksolle suunniteltujen työpaikka-alueiden edellyttämät liikennejärjestelyt tulee suunnitella tarkemmin asemakaava- ja tiensuunnittelutarkkuudella työpaikka-alueiden toteuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi.	Merkittään tiedoksi. Täydennetään työpaikka-alueiden kaavamääräyksiä lauseella: Alue on vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävä. Alueille on tarkoitus laatia asemakaava. Merkittään tiedoksi. Työpaikka-alueiden edellyttämät liikennejärjestelyt suunnitellaan tarkemmin asemakaavavaiheissa.

4. VALMISTELUVAIHEESSA SAATU PALAUTE

	Eritasoliittymän eteläpuolisella alueella on voimassa oleva, mutta toteutumaton asemakaava. Nyt muutettavassa osayleiskaavassa asemakaavan alueelle osoitettu uusi maankäyttö poikkeaa voimassa olevasta asemakaavasta. Tiejakson liittymäjärjestelyt on suunniteltu voimassa olevissa asemakaavoissa niiden mukaiselle maankäytölle. Mikäli alueen asemakaavoja tullaan muuttamaan nyt laadittavan osayleiskaavan maankäytölle, tulee maantien liittymäjärjestelyt asemakaava-alueille suunnitella uuden muuttuvan maankäytön tarpeita vastaaviksi. Valtatielle 1 sekä maantielle 104 on osayleiskaavaluonnoksessa osoitettu maantien aluetta LT. Osayleiskaavamääräys "Yleisen tien alue" tulee muuttaa määräykseksi "Maantien alue". Melu ja tärinä Kaavaselistuksen mukaan radan rakentamisen jälkeen useita loma- ja asuinrakennuksia jää alueelle, jossa melutasojen ohjearvot ylittyvät. Melualueelle jääviä asuin- ja lomarakennuksia ei ole esitetty kaavassa, ja ne on rajattu radan ja moottoritien laskennallisen yhteismelualueen päiväarvon mukaan, joka on hyvin tarkkarajainen. Kaavassa on esimerkiksi osoitettu saman järven rannalla melualueen ulkopuolella olemassa olevat RA-tontit, mutta melualueelle jäävät olemassa olevat RA-tontit on rajattu pois. Koska melualueiden rajaukset tulevat todennäköisesti vielä muuttumaan ratasuunnittelun ja siihen liittyvän melusuojausten suunnittelun tarkentuessa, on yleiskaavatasolla parempi esittää melualueet ja meluntorjuntatarve enemmän suuntaa antavasti ja tutkia tältä pohjalta kaavaratkaisussa esitettävää maankäyttöä ja rakennuspaikkojen sijoittumista. Tähän liittyen ELY-keskus katsoo, että melualueelle jääviä olemassa olevia rakennettuja rakennuspaikkoja on syytä tarkastella melutilanteen osalta yleisten melun ohjearvojen soveltamisperiaatteen mukaisesti (Liikennemelun huomioon ottaminen kaavoituksessa, Ympäristöministeriö 2001). Esimerkiksi edellä mainitun järven rannalla melualueelle jäävät lomarakennukset on rajattu pois. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan on mahdollista osoittaa myös melualueelle jäävät rakennukset RA-tontteina, ja kaavamääräyksiin osoittaa niillä sallittavat korjaus- ja laajentamistoimenpiteet. Niiden melualueelle jäävien asuin- ja lomarakennusten osalta, joita ei kaavassa esitetä rakennuspaikkoina, on syytä kaavaselistukseen täydentää tiedot kohteiden lukumäärästä ja sijainnista. Melualueelle jäävien asuin- ja lomarakennusten osalta on esitetty yleismääräys rakennusten korjaus- ja laajentamismahdollisuuksista. ELY-keskus esittää yleismääräyksen muuttamista yleisempään muotoon siten, että rakentamisessa ja lupakäsittelyssä tulee ottaa huomioon valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (Vnp 993/1992), ja lisäksi tulee varmistua, että enimmäistason LAmx osalta alitetaan 45 dB asumiseen tarkoitetuissa tiloissa. Koska nyt esitetyt melualueiden rajat käsittävät moottoritien ja ratahankkeen yhteismelun, on kaava-aineistosta hyvä käydä myös ilmi, mikä on uuden ratahankkeen vaikutus melutilanteeseen. Melusuojaustarve on paikoin osoitettu keskelle LR-aluetta, jolloin jää epäselväksi, kummalle puolelle rataa melusuojaustarve kohdistuu. Tätä on syytä täsmentää. Kaavaselistuksessa on todettu, että rakennusaikainen louhintätärinä aiheuttaa haittaa asukkailla. Selostuksessa on syytä käsitellä myös itse raidehankkeen aiheuttama tärinävaikutus ympäristöön, ja tarvittaessa antaa riittävät kaavamääräykset tärinän huomioimiseksi.	Valtatielle 1 merkitään maantiealue, maantie 104 korjataan viivamerkinnäksi merkinnällä seututie. Osoitetaan 45 – 50 dBA melualueelle jäävät olemassa olevat lomarakennukset RA-1 –aluevarauksella ja 55– 60 dBA melualueelle jäävät olemassa olevat asuinrakennukset AO-1 aluevarauksella. Täydennetään kaavaselistusta melualueelle jäävien kohteiden lukumäärästä ja sijainnista. Täydennetään yleisiä määräyksiä lausunnossa esitetyllä tavalla. Täydennetään kaavaselistukseen tiedot lähtötilanteen melutasosta. Täydennetään kaavaselistusta
--	--	---

4. VALMISTELUVAIHEESSA SAATU PALAUTE

	Luonnonsuojelu ja ekologiset yhteydet Kaava-alueelta on tehty luontoselvitys v. 2003 Nummi-Pusulan eteläosien ja Sammatin pohjoisosien osayleiskaavaa ja osayleiskaavan muutosta varten. Espoo-Salo -oikoratahankkeen yhteydessä on laadittu lajisto- ja luontokohteiden selvitykset ratajaksoilla OT2 ja OT3 vuosina 2017 ja 2019, jolloin kaava-alueelta on kartoitettu luontotyytit, pesimälinnusto, kalasto, vuollejokisimpukat, lepakot sekä liito-oravan, viitasammakon, palosirkan, sudenkorentojen ja verkkoperhosen elinympäristöt. Kaava-alue Y8 sijaitsee OT2-ratajaksolla. Kaavan luo-merkinnän selite on ”Luonnon monimuotoisuuden kannalta mahdollisesti tärkeä alue”; selite tulisi muuttaa poistamalla sana mahdollisesti, koska alueet on todettu selvityksissä arvokkaiksi ja osa näistä alueista on LSL:n 25 §:n mukaisia määräaikaista rauhoitusalueita. Luo-merkinnän määräys on seuraava: ”Aluetta ei saa muuttaa niin, että alueen suojellun lajiston säilymismahdollisuus vaarantuu.” Määräystä tulee muuttaa siten, että se turvaa paremmin luontoarvojen säilymistä, esimerkiksi muotoon: Alueella sijaitsee luonnonsuojelulain 49 §:n tarkoittaman eläinlajin lisääntymis- tai levähdyspaikka, jonka hävittäminen tai heikentäminen on kielletty. Luontoselvityksissä todetuista liito-oravan elinympäristöistä jää kaavassa osoitetun ratalinjan alle yksi kohde Uusitalon peltojen itäpuolella. Elinympäristön ydinalue ja pesäpuut jäävät kuitenkin maastokäytävän eteläpuolelle kaavan M-alueelle. Elinympäristö on osoitettu luo-merkinnällä. Selvityksissä todetuista liito-oravan elinympäristöistä myös Hämjoen ja valtatie 1 välissä olevaa Kovelan kylän elinympäristöaluetta ei ole osoitettu kaavassa ja se tulisi osoittaa asianmukaisella merkinnällä. Saukon ja vuollejokisimpukan (LSL 49 §:n tarkoittama laji) elinympäristöjä Hämjoen alueella ei ole osoitettu kaavassa, ja se tulee osoittaa luo-merkinnällä. MY-alueen määräystä on syytä täsmentää lisäämällä maininta MRL 128 §:n mukaisesta maisematyöluvasta. Kaavassa on esitetty kaksi maakunnallista ekologista yhteyttä, jotka osuvat osittain maa- ja metsätalousalueelle. Koska nykyään puuston poisto on sallittu yleiskaavan maa- ja metsätalousalueilla ilman MRL 128 § mukaista maisematyö lupaa, ei nyt esitetty merkintä turvaa puustoisten yhteyksien säilymistä. ELY-keskus edellyttää yhteystarpeiden laadullisten vaatimusten tarkempaa selvittämistä. Lisäselvitysten perusteella tulee määritellä ekologisten yhteyksien merkinnät, joilla turvataan ekologisten yhteyksien säilyminen, tapauskohtaisesti myös vaateliaammille lajeille, kuten liito-oravalle. Tässä yhteydessä on tarpeen huomioida myös moottoritien suunnittelun yhteydessä tehdyt selvitykset, joiden perusteella määriteltiin aikanaan liito-oravan kannalta tärkeät yhteystarpeet. On tärkeää varmistaa yhteyksien jatkuvuus siten, että moottoritie ja rata yhdessä eivät muodosta estevaikutusta. Rakennussuojelu Maankäyttö- ja rakennuslaissa olevien purkamisluvan myöntämisen edellytysten (139 §) vuoksi suojelumääräyksessä ei tule käyttää muotoilua <i>ilman pakottavaa syytä</i>, minkä vuoksi se tulee poistaa sr-määräyksestä. ELY-keskus esittää, että suojelumääräyksessä käytetään yleiskaavoissa yleisesti käytettyä määräystä: ”Rakennusta ei saa purkaa ilman maankäyttö- ja rakennuslain 127 §:n mukaista lupaa.”	Poistetaan sana mahdollisesti. Luo-alueiden merkintöjä ja määräyksiä täsmennetään muutenkin. Luo-alueiden merkintöjä ja määräyksiä täsmennetään. Suojelumerkintöjä on lisätty ja täydennetty. Aluevaraukseen on lisätty maininta MRL 128 §:n mukaisesta maisematyöluvasta. Osayleiskaava-alueella on yksi maakuntakaavan mukainen yhteystarve. Yhteyden säilyminen on osoitettu ympäristöministeriön yleiskaavamerkinnät ja –määräykset oppaan 11 mukaisesti kehittämistarvemerkinällä viiheryhteystarve. Alueet ovat luonteeltaan maa- ja metsätalousalueita, eikä niiden sijainti yhdyskuntarakenteessa, maakuntakaava tai kaupungin paikalliset tarpeet edellytä varsinaisia virkistysaluevarauksia, jotka mahdollistaisivat MRL 128 §:n mukaisen toimenpiderajoituksen asettamisen. Myös varsinaiset suojelutarpeet on selvitetty ja osoitettu erikseen tarvittaessa aluevaraus- tai kohdemerkinnöillä. Maankäyttö- ja rakennuslain 42 §:n mukaisesti yleiskaava on ohjeena ryhdyttäessä toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi ja viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta katsottava, ettei toimenpiteillä vaikuteta yleiskaavan toteutumista. Maankäyttö- ja rakennuslaki velvoittaa viranomaisia ottamaan osayleiskaavan huomioon myös siinä tapauksessa, että kaavassa ei ole määrätty maisemaa muuttavia toimenpiteitä luvanvaraisiksi. Suojelumääräystä on tarkistettu lausunnossa esitetyllä tavalla.
--	--	---

4. VALMISTELUVAIHEESSA SAATU PALAUTE

Salon kaupunki 24.3.2020	Salon kaupunki toteaa lausuntonaan, ettei sillä ole huomautettavaa koskien Lohjan kaupungin Y7 Nummi-Pusulan eteläosien ja Y8 Sammatin pohjoisosien osayleiskaavamuutosten valmisteluaineistoja.	Merkitään tiedoksi.
-----------------------------	--	---------------------

4. VALMISTELUVAIHEESSA SAATU PALAUTE

	Tiivistelmä mielipiteestä	Vastine
Mielipide A 23.1.2020	Mielipide koskee vapaa-ajan asuntoa Hauklammen rannalla. Valtatie 1 rakennettiin kauniin koskemattoman luonnon keskelle välittämättä miten paljon melusaastetta ja muunlaistakin haittaa siitä on ollut. Tarpeeksi korkeita meluvalleja ei ole rakennettu, joten oleskellessamme vapaa-ajan asunnollamme jatkuva hurina todella häiritsee, kun metsää on kaadettu melu on koventunut vuosien saatossa. Nyt Te suunnittelette lisää melua ko. alueelle junaradalla. Ei todella ole reilua ihmisiä kohtaan, jotka asuvat ko. alueella, mutta olen ymmärtänyt, että pyrokratia ja Teidän suunnittelunne menee aina pienen ihmisen edelle. Vastustan ko. hanketta. Teidän tulisi saada ensin edellä mainitsemani melusaaste aisoihin, ennen	Meluntorjuntaa koskevat merkinnät ja määräykset on osoitettu osayleiskaavakartalla Kaupungin on maankäyttö- ja rakennuslain perusteella otettava huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja voimassa oleva maakuntakaava. Oikoradan yleissuunnittelun vastuu on Väylävirastolla. Ratalinjaukseen vaikuttaa myös maakuntakaavoitus.
Mielipide B 3.2.2020	Yleisesti kysymyksemme koskevat kolmea asiaa: 1. Kaavaluonnoksen virheellistä menettelytapaa ja saavutettavuutta 2. Ehdotettujen muutosten merkittävää loukkausta nykyiseen ja jo olemassa olevaan omistusoikeuteemme 3. Ympäristövaikutusten puutteellista huomioon ottamista kaavaluonnoksessa On syytä huomata, että nämä mainitut kolme päähuomautuskohtaa kuitenkin liittyvät osittain toisiinsa. 1. Lohjan kaupungin teettämä Y8 osayleiskaavaluonnos on lainvastainen: • Koska kutsussa ei anneta oikeaa kuvaa Y8 osayleiskaavan oikeusvaikutuksista, moottoritien pohjoispuolella olevien Ojarannantien loma- ja omakotitalotonttien muuttamisesta maa- ja metsätalousalueeksi. Asia ei myöskään ilmene Lohjan kaupungintalossa esillä olevasta Y8 osayleiskaavaesityksestä maa- ja rakennuslain tarkoittamassa merkityksessä. • Myös netissä (Lohjan kaupungin sivuilla) Y8 osayleiskaavan esittely on epäselvä ja vaikeaselkoinen, eikä se aukea tavalliselle tietokoneen käyttäjälle. Y8 osayleiskaavan (nettiversio) esittely vaatii käyttäjältä erityisosaamista ja -tietoja sen vaikutuksien arvioimiseksi. Se ei siis aukea maa- ja rakennuslaissa ja asetuksessa tarkoitettulla tavalla kansalaisille eikä siitä saa kuvaa, mistä on kysymys. • Kaavaluonnoksesta ja etenkin siihen tulevista merkittävistä muutoksista on lain ja hyvän hallintotavan mukaisesti annettava selkeä ja oikea kuva, jotta kaavan vaikutusalueen piiriin kuuluvilla asianosaisilla on mahdollisuus tietää, mitä ehdotettuja muutoksia on tulossa. Jos emme olisi olleet aktiivisia ja päässeet mukaan kaavailtaan, omistamaamme maa-alueeseen kaavassa ehdotetut muutokset olisivat silloin tulleet täydellisenä yllätyksenä. 2. Y8 osayleiskaava loukkaa asukkaiden omistusoikeuksia ja on siten lainvastainen: • Maa- ja metsätalousalueeksi muuttaminen asettaa asukkaat eriarvoiseen asemaan, koska muita tontteja ei kohdella samoin Y8 osayleiskaava-alueella. Tällainen menettely sotii yhdenvertaisuusperiaatetta vastaan. • Maa- ja rakennuslaissa on myös kirjaus omaisuuden suojasta, jonka kanssa Y8 osayleiskaavassa ehdotettu muutos on täysin ristiriidassa. Kun tonttimaa muutetaan maa- ja metsätalousmaaksi, nykyinen tonttimaan ja olemassa olevien kiinteistöjen arvo muuttuu murto-osaan nykyisestä arvostaan. Rakennusoikeus (tonteilla on yhteensä yli 850 m2 rakennusoikeutta Lohjan rakentamismääräyksen 0,05 mukaisesti) poistuu myös kokonaan Y8 osayleiskaavalla, tämän rahallinen arvo on varovaisen arvion mukaan n. 200 000 €. • Alue on rakennettu, ja asuinkäytössä, joten sitä ei voi edes periaatteessa käyttää maa- ja metsätalouden tarkoitukseen. Siten käytännöllisesti ja taloudellisesti ajatellen yksipuolinen muutos on perustelematon. • Kaavaillassa 28.1.2020 esitimme kysymyksen esittelijälle melutason vaikutuksesta loma- ja omakotiasukkaisiin. Esittelijä väitti, että tonttien esimerkiksi peltomaaksi muuttamisella Y8 osayleiskaavalla on tarkoitus pienentää meluhaittoja. Meistä tällainen puhe on selvää harhauttamista, sillä maan luonnon muutos ei tietenkään vähennä minkäänlaista melua. Todellisuudessa kyse on edellä kerrotulla tavalla asukkaiden oikeuksien kaventamisesta. • Alueella on voimassa oleva osayleiskaava, jossa ratalinjaus on aivan eri paikassa (Helsinki-Turku-rautatieyhteys Ratahallintokeskus 2006, vaihtoehdot 2A, 2B, 2C, moottoritien maastokäytävää noudattava linjaus). Katsomme, että ratalinjausta tulisi tarkastella uudestaan melun sekä arvokkaiden maisema ja -luontoarvojen näkökulmasta. Aiemmat Ratahallintokeskuksen (Väylävirasto) E ja Ee vaihtoehdot tulee ottaa myös tarkasteltavaksi uudestaan. Katsomme, että Y8 osayleiskaava tulee muuttaa niin että se ottaa asuinympäristömme huomioon Emme siten hyväksy luonnoksessa ehdotettua muutosta asuinmaasta maa- ja metsätalousmaaksi, koska se kaventaa olennaisesti omistusoikeuttamme ja sen meille antamia oikeutta tonttialueemme käyttöön. Siksi Y8	Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 16 §:n mukaan jos yleiskaava on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain 45 §:ssä tarkoitettuna oikeusvaikutuksettomana yleiskaavana, sen tulee käydä ilmi yleiskaavasta. Kysymyksessä ei ole oikeusvaikutukseton yleiskaava. Osayleiskaavan valmisteluvaiheen aineisto ja kaavaluonnokset ovat olleet nähtävillä 9.1.–7.2.2020 sekä paperiversioina kaupungintalolla että sähköisinä kaupungin verkkosivulla. Aineistoon ja kaavaluonnoksiin on voinut tutustua myös kaavaillassa Lohjan pääkirjaston Järnefelt-salissa tiistaina 28.1.2020 klo 17:30–19:00. Yleiskaavasunnittelija on ollut tavattavissa kolmena torstaina 16.1., 23.1. ja 30.1. klo 9–11 ja 12–15 kaupungintalolla ja muina aikoina erikseen sovittaessa. Osoitetaan 45 – 50 dBA melualueelle jäävät olemassa olevat lomarakennukset RA-1 –aluevarauksella ja 55–60 dBA melualueelle jäävät olemassa olevat asuinrakennukset AO-1 aluevarauksella. Kaupungin on maankäyttö- ja rakennuslain perusteella otettava huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja voimassa oleva maakuntakaava. Oikoradan yleissuunnittelun vastuu on Väylävirastolla. Ratalinjaukseen vaikuttaa myös maakuntakaavoitus. Osayleiskaavamuutos on tarkoitus laittaa uudelleen nähtäville ehdotusvaiheessa.

4. VALMISTELUVAIHEESSA SAATU PALAUTE

	osayleiskaavaesitys tulee laittaa uudelleen nähtäville niin, että siitä saa jokainen tämän kaavan vaikutusalueen asianosainen selkeän käsityksen, mistä ehdotetuissa muutoksissa on kysymys ja millaisia oikeusvaikutuksia niillä olisi maanomistajiin sekä asumiseen. 3. Y8 osayleiskaava on myös sikäli lainvastainen, koska siinä ei ole otettu huomioon aiemmin luontoarvoista tehtyjä ympäristöselvityksiä. • Ratalinjaus tuhoaisi kokonaan valtakunnallisesti arvokasta kallioaluetta moottoritien pohjoispuolella, jos se toteutetaan Y8 osayleiskaavaselostuksen tarkoittamalla tavalla. Y8 osayleiskaavaselostuksessa on merkintä sivulla 20 (Valtakunnallisesti merkittävä kallioalue) asiasta, mutta se ei ole mitenkään vaikuttanut ratalinjakseen suunnitteluun. Tämä merkittävä kallioalue ja sen ympärillä oleva kasvillisuus on suojeltu lailla. • Samalla häviää merkittävä liito-oravan elinympäristö, joka ulottuu moottoritien pohjoispuolelle aina Nummi-Pusulan alueelle asti. Havaintojen perusteella liito-oravan elinalue on yli 200 hehtaaria moottoritiestä pohjoiseen. Liito-oravan reviiri on n. 60 hehtaaria. Y8 osayleiskaavaselostuksen sivulla 19 on maininta havaintopaikoista joka osoittaa, että alueella pesii ainakin 4-5 paria liito-oravia. Liitteenä on myös tarkempi kartta liito-oravan elinympäristöstä. • Junarata tuhoaa arvokkaan peltoalueen mm. muuttamalla pintavesien kulun suuntaa ja kiihdyttämällä valumaa, niin kuin moottoritietöyrymaan seurauksena tapahtui. Hämjoki tulvi jo nyt laajalti keväisin ja syksyisin peittäen pellot ja huuhtoen ravinteet vesistöihin. Joki ei kestä lisäkuormitusta lainkaan. Nämä tulvat leviävät laajalti myös Saukkolan ja Nummen alueelle. • Hämjoen alueella pesii myös saukkoehdyskunta, joka rajoittuu moottoritien ja vanhan Turuntien peltoalueelle. Rata hävittäisi tämänkin ja kaventaisi jo muutenkin harvalukuisen eläimen elinmahdollisuuksia. • Y8 Osayleiskaava-alueen läpi kulkee myös hirvieläinten vaellusreitti, jota varten moottoritielelle on tehty ylityskohta. Tätäkään ei ole millään lailla huomioitu Y8 osayleiskaavassa. Muutenkin kaikki luontoarvot ovat jääneet vaille huomiota ja kaavalla tuhotaan arvokas ja elinvoimainen luontokokonaisuus kokonaan. • Alueen luontoarvoista on tehty lukuisia selvityksiä (esim. Osayleiskaava 2003, OT2-OT3 Ramboli 2019), mutta Y8 osayleiskaavan ratalinjakuksessa ei ole otettu huomioon näitä lainkaan. Mielestämme rataa ei voi tähän rakentaa koska se tuhoaisi merkittävällä tavalla arvokasta luontoa ja kulttuurimaisemaa. Tämän on Korkein hallinto-oikeuskin ymmärtänyt ja todennut 2008 päätöksessään valitukseemme Sammatin pohjoisosien yleiskaavasta.	Osayleiskaavamuutoksen alueella ratalinjakuksen kohdalla ei ole valtakunnallisesti merkittävää kallioaluetta. Liito-oravan elinympäristö on otettu huomioon luo-merkinnällä. Rata ylittää Hämjoen sillalla – radan yleissuunnittelun yhteydessä myös vesiolosuhteet otetaan huomioon Yhdyskunnan kohdalle on lisätty luo –merkintä. Viheryhteystarve-merkinnän sijaintia on tarkennettu. Oikoradan yleissuunnittelu on vireillä Väyläviraston toimesta. Yleissuunnitteluun liittyy erillinen YVA-prosessi.
Mielipide C 5.2.2020	Valmisteluvaiheen kartasta puuttuu kiinteistömme kohdalta merkintä (nykyinen loma-asunto) vuonna 2014 valmistuneesta loma-asunnostamme.	Loma-asunnon merkintä on lisätty osayleiskaavakarttaan.
Mielipide D 7.2.2020	Vetovoimalautakunta Lohjalla on kokouksessaan 18.12.2019 päättänyt viiden vuoden rakennuskiellosta ja maankäyttörajoituksista Sammatin pohjoisosissa Y8 – alueella. Ko alueen rakennuskieltoa lautakunta perustelee moottoritien E18 ja tien pohjoispuolelle kaavaillun uuden radan aiheuttamalla melu- ja ympäristövaikutuksilla. Alueen meluvaikutukset pohjautuvat väyläviraston toimeksiannosta tehtyihin konsulttitoimiston teoreettisiin äänen etenemistä koskeviin laskentamalleihin. Yleisesti äänien kantautuminen ympäristöön riippuu merkittävästi mm paikallisesti ympäristön maamuodoista, puustosta ja kasvillisuudesta. Paikalliset äänimittaukset samoin kuin paikan päällä tehtävät kuulohavainnot voivat poiketa merkittävästikin teoreettisista laskelmista. Omien kokemustamme mukaan liikenneäänet tontillamme vaimenevat tehokkaasti E18 tien eteläpuolen maastoon eivätkä ole lainkaan häiritseviä. Moottoritien äänet - vallitsevasta säästä ja tuulesta riippuen - tuskin edes kuuluvat tontillemme. Suunnittelun uuden ratalinjakuksen sijainti E18 – tien pohjoispuolella ei oletettavasti tämäkään mielestämme oleellisesti vaikuta äänitasoa lisäävästi tontillamme ja Kolmpersjärven eteläisellä reuna-alueilla. Eo perusteilla esitämme, että Lohjan vetovoimalautakunnan päättämää Y8 alueen rakennuskielto- ja maankäyttörajoituksia muutetaan/ kavennetaan/ nykyisesti esityksestä niin, että se ei koskisi Kolmpersjärven eteläosia eikä itäistä ranta-aluetta mukaan luettuna tonttialuettaamme.	Rakennuskiellosta on tehty erillinen päätös, josta on ollut erikseen muutoksenhakumahdollisuus. Osoitetaan 45 – 50 dBA melualueelle jäävät olemassa olevat lomarakennukset RA-1 –aluevarauksella.

4. VALMISTELUVAIHEESSA SAATU PALAUTE

Mielipide E 7.2.2020	Kaitajärven pohjoisosa (ranta-alueen loma-asutus) 1. - Melukorjausta moottoritieosuudelle. - Melusteitä lisättävä. (rakentamatta jääneet meluvallit) - Ylikuluissa erityisesti huomioitava melulta suojaukset sekä eri pinnoista vahvistuva melu. Nykyinen moottoritien melu lienee paljon haitallisempi kuin mahdollinen junaratamelu. 2. - Rakennusoikeudet säilytettävä. - Mikäli kiinteistö / tontti ei ole enää käytettävissä siihen tarkoitukseen johon se on hankittu on omistajalle annettava mahdollisuus jättää se lunastettavaksi ja saada käypään hintaan korvaus melun aiheuttavalta taholta. 3. - Lohjan 'elinvoima' ? / maakuntakaava? viheralueet? jne vaikutukset? - puustoiset luonto kulkureitit ihmisten kulkuun hyvin suunniteltuina. - ekologiset yhteydet? vähän tietoa? ei vain eläimiä huomioiden..	Moottoritien tiesuunnitelmassa osoitettu melusuojaus on tarkistettu ja tarvittaessa kaavakarttaa on täydennetty. Osoitetaan 45 – 50 dBA melualueelle jäävät olemassa olevat lomarakennukset RA-1 –aluevarauksella Viheryhteystarve-merkinnän sijaintia on tarkennettu.
Mielipide E:n kirjoittajan lisäys 17.2.2020	ps. vastustan siis myös sitä järven jakoa keskeltä eri alueisiin / kaavan muutosta; metsämaa tai rantarakennusoikeudet arvioidun melun mukaan. Mielestäni rajanveto ei voi olla totuudenmukainen eikä oikeudenmukaista.	Vastine on annettu kohdassa 2.